

วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และ โจนาธาน ไครสเบิร์กในบทเพลงเคาท์ดาวน์

A Comparative Analysis of Allan Holdsworth and Jonathan Kreisberg Improvisation on Countdown

ณัฐกร พรปงคพ¹

ผศ.ดร.เด่น อยู่ประเสริฐ²

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการวิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และ โจนาธาน ไครสเบิร์กจากบทเพลงเคาท์ดาวน์ ประพันธ์โดยจอห์น โคลเทรน โดยมีขอบเขตการวิเคราะห์ในประเด็นที่สำคัญได้แก่ กลุ่มโน้ตเซต 3 ตัว การอิมโพรไวส์ด้วยเสียงประสาน เทคนิค และลักษณะเสียงกีตาร์

ประเด็นของกลุ่มโน้ต 3 ตัวในรูปแบบไพร้ม พบว่า โฮลด์สเวิร์ธได้นำกลุ่มเซตในรูปแบบ (013) และ (025) มาใช้ในการอิมโพรไวส์บ่อยครั้ง ซึ่งแตกต่างกับกลุ่มเซตของไครสเบิร์กที่ประกอบด้วยเซต (036) และ (037) ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มโน้ตทริยแอด อันเป็นส่วนมาก นอกจากนี้ผู้วิจัยพบเจอเซต (024) จากการบรรเลงอิมโพรไวส์ของนักกีตาร์ทั้ง 2 คนนี้ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของบันไดเสียง เมเจอร์ 3 ลำดับเสียง เช่น (C-D-E) หรือ (D-E-F#) เป็นต้น ด้านการอิมโพรไวส์ด้วยเสียงประสานนั้น ผู้วิจัยพบในการบรรเลงกีตาร์ของไครสเบิร์กเท่านั้น ซึ่งปรากฏเจอในลักษณะคอร์ดคู่ 4 เรียงซ้อนกัน และคอร์ดทบขยาย เป็นต้น ด้านประเด็นอื่นๆ อาจมุ่งเน้นในรูปแบบการบรรเลงกีตาร์เป็นส่วนใหญ่ และลักษณะเสียงกีตาร์ของทั้ง 2 นี้ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า โฮลด์สเวิร์ธมักบรรเลงด้วยเทคนิคสเลอร์ (Slur) ผสมผสานกับเสียงแตก (Distortion) ซึ่งแตกต่างกับรูปแบบเสียงกีตาร์และการบรรเลงกีตาร์ของไครสเบิร์กที่มีลักษณะเป็นเสียงเสียงธรรมชาติ (Clean) ผสมกับเทคนิคการดีดสลับ และรูปแบบการบรรเลงโน้ต-คอร์ด-โน้ต

คำสำคัญ : อลัน โฮลด์สเวิร์ธ, โจนาธาน ไครสเบิร์ก, เคาท์ดาวน์

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีวิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

This research presents a comparative analysis of Allan Holdsworth and Jonathan Kreisberg improvisation on "countdown", the song composed by John Coltrane. There are three main topics which are Set 3 note, harmony technical with other important music elements are focused in this research.

In 3 note of Prime group, the research showed that Holdsworth used Set form (013) and (025) to improvise frequently differ from Kreisberg who used Set (036) and (037) which has a similar characteristics to the triad note group. In addition, the researchers found large Set (024) of the improvisation of Holdsworth and Kriesberg which is similar to the first 3 group note on major scale as (C-D-E) or (D-E-F#). About the harmony, it was found only in the improvisation of Kriesberg which is often seen in the quarter harmony and extended chord. Other issues that are presented in this research will be focused on the technique and sound for guitar. Since that Holdsworth played with slur technical Combined with distortion effects on the contrary to Kriesberg. He used alternate picking and note-chord-note. While the sound of the guitar of Kriesberg is clean sound.

Key Word : Allan Holdsworth, Jonathan Kriesberg, Countdown

1. ที่มาและความสำคัญ

บทเพลงเคาท์ดาวน์ (Countdown) ได้ถูกประพันธ์โดยจอห์น โคลเทรน (John Coltrane) นักแซกโซโฟนที่มีอิทธิพลต่อการดนตรีแจ๊สเป็นอย่างมาก บทเพลงนี้ได้ถูกบันทึกเสียงในปี ค.ศ. 1959 ในอัลบั้มไจแอนท์-สเต็ปส์ (Giant Step) สังกัดค่ายแอตแลนติก เร็คคอร์ด ซึ่งอัลบั้มนี้ได้รับการกล่าวขวัญในหมู่นักวิชาการ³

เหตุผลที่ทำให้อัลบั้มนี้มีอิทธิพลต่อการดนตรีแจ๊สเนื่องจาก จอห์น โคลเทรนได้คิดระบบการย้ายบันไดเสียง (Modulation) โดยมีระยะห่างของช่วงเสียง 3 และ 4 เซมิโตนแล้วนำมาใช้ในการประพันธ์ในบทเพลง ไจแอนท์สเต็ปส์ และบทเพลงเคาท์ดาวน์ซึ่งทำให้เกิดลักษณะของเสียงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยขยายขอบเขตในด้านของเสียงประสานไปจากเดิม แต่ยังคงอยู่ในระบบ

³ อนันต์ ลือประดิษฐ์, *อิสรภาพทางดนตรีของมนุษยชาติ*. (กรุงเทพฯ: เนชั่น มัลติมีเดีย, 2545), 131.

ดนตรีเชิงทฤษฎี (Tonality) ซึ่งระบบแนวคิดของ จอห์น โคลเทรน ได้ถูกนักวิชาการกำหนดชื่อเรียกไว้หลากหลายมาก เช่น โคลเทรนเชนจ์ (Cotrane Changes) โคลเทรนฮาโมนี (Cotrane Harmony) โคลเทรนซัพสติวชัน (Cotrane Substitutions) และ โคลเทรน เมทริกซ์ (Cotrane Matrix) เป็นต้น แนวคิดโคลเทรนเชนจ์ ทำให้บทเพลงเคาท์ดาวน์ มีลักษณะเสียงรูปแบบใหม่ ทำให้บทเพลงนี้มีคุณค่า และอิทธิพลต่อการดนตรีแจ๊ส⁴

นักกีตาร์แจ๊สมักนำบทเพลงเก่ามาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ บทเพลง เคาท์ดาวน์ ก็เป็นอีกหนึ่งบทเพลงที่ถูกนำมาบรรเลงใหม่ โดย อัลัน โฮลด์สเวิร์ธ (Allan Holdsworth) และ โจนาธาน ไครสเบิร์ก (Jonathan Krisberg) ได้นำบทเพลงเคาท์ดาวน์ มาบรรเลงใหม่เช่นกัน โดยการแสดงเอกลักษณ์ของตนเองลงในบทเพลง เคาท์ดาวน์

อัลัน โฮลด์สเวิร์ธ ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักกีตาร์ที่มีความโดดเด่นในศตวรรษที่ 20 และได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ริเริ่มการผสมผสานรูปแบบวิธีการบรรเลงกีตาร์ในสไตล์แจ๊ส และร็อกเข้าด้วยกันโฮลด์สเวิร์ธยังได้รับการยกย่องจากนิตยสาร 1 ใน 100 ของมือกีตาร์ยอดเยี่ยมของโลกด้วย ในช่วงต้นยุค 1980 เขาได้พบกับมือกลอง แกรี ฮัสแบนด์ (Gary Husband) และได้ทำวงและออกอัลบั้มที่สองชื่อ ไอ โอ ยู (I.O.U.)

ในปี 1982 อัลบั้ม ไอ โอ ยู ทำให้โฮลด์สเวิร์ธเริ่มเป็นที่รู้จัก และได้รับคำชมมากมายจากนักดนตรีที่มีชื่อเสียงว่าอัลบั้มนี้เป็นโปรเกรสซีฟแจ๊สร็อกที่โดดเด่นมากซึ่งเป็นบทความจากที่ เอ็ดดี้ แวนเฮเลน (Eddie Van- Halen) นักกีตาร์แนวร็อกที่มีชื่อเสียงได้กล่าวไว้หลังจากได้ยินอัลบั้มที่สองชื่อ ไอ โอ ยู นอกจากนี้โรเบิร์ต ฟริปปี้ (Robert Fripp) ได้กล่าวไว้ว่า "โฮลด์สเวิร์ธมีวิธีการเล่นเขาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีการใช้คอร์ดที่ค่อนข้างซับซ้อน มีรูปแบบโครงสร้างของบทเพลงที่แตกต่างไปจากเพลงแจ๊สมาตรฐานทั่วไป มีการใช้เครื่องแปลกเสียงประเภทเสียงแตก (Distortion) ลงไปในกีตาร์"⁵

⁴ เจตนิพิฐ สังขวิจิตร, "วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของแพท เมทินี และไมค์ สเทิร์น ในบทเพลงใจแฉกของจอห์น โคลเทรน" (วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต, 2555), 1.

⁵ Bjorn Schille, "Allan Holdsworth Reshaping Harmony" (Master Thesis in Musicology, University of Oslo, 2011), 16.

โจนาธาน ไครสเบิร์ก เกิดที่เมืองนิวยอร์กซิตี้ เมื่ออายุ 16 ปีทำให้เป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนเดอะนิวเวิลด์สตูดิโอออฟอาร์ต (The New World of Art) ต่อมาโจนาธาน ไครสเบิร์กได้รับทุนเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยไมอามี (University of Miami) ทำให้เขาได้ร่วมแสดงคอนเสิร์ตกับนักแซกโซโฟนที่มีอิทธิพลต่อวงการดนตรีแจ๊ส 2 คนได้แก่ โจแฮนเดอสัน (Joe Henderson) และ ไมเคิล เบรกเกอร์ (Michael Brecker) ในประเทศบราซิล

ในปี ค.ศ. 1997 โจนาธาน ไครสเบิร์กได้กลับมาที่เมืองนิวยอร์ก และได้ออกอัลบั้มของตนเองชื่อว่า เซาธ์ ออฟ เอเวอริแวร์ (South of Everywhere) ซึ่งอัลบั้มนี้ได้รับความนิยมในคลื่นวิทยุที่มีชื่อว่า แจ๊ส วิค แจ๊ส (Jazz Week Jazz) ในเวลา 15 สัปดาห์เท่านั้นทำให้ โจนาธาน ไครสเบิร์กเป็นที่รู้จักในวงการดนตรีแจ๊ส

อลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก ต่างมีแนวคิดในการอิมโพรไวส์ที่โดดเด่นและมีรูปแบบการเล่นกีตาร์ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ทำให้แนวคิดและรูปแบบการบรรเลงของนักกีตาร์ทั้งสองนี้มีความแตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยนี้เหมาะแก่ผู้ที่ต้องการศึกษาวิธีการอิมโพรไวส์ที่มีความสัมพันธ์ของระบบโคลทอนเซนจ์ และการศึกษาในรูปแบบการเล่นกีตาร์ของนักกีตาร์ทั้งสองท่านนี้ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์แก่นักกีตาร์แจ๊สในเมืองไทย และเป็นแหล่งข้อมูลให้กับแวดวงการศึกษาดนตรีแจ๊สในประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ และเปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก จาก บทเพลงเคาท์ดาวน์ ประพันธ์โดยจอห์น โคลทอน

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ได้แก่

1. ทราบถึงวิธีอิมโพรไวส์ของ อลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก
2. เป็นแนวทางในการอิมโพรไวส์ในบทเพลงเคาท์ดาวน์

4. ขอบเขตในการวิจัย

1. วิเคราะห์โครงสร้าง เซต และเสียงประสาน ของบทเพลงเคาท์ดาวน์ ซึ่งเป็นบทเพลงต้นฉบับประพันธ์โดย จอห์น โคลทอน โดยใช้แนวคิดของ เบิร์ก ลีกอน (Berg Ligon) นอกจากนี้ผู้เขียนได้นำข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ของ เจตนิพิฐ สังขวิจิตร และบทวิเคราะห์เรื่องเสียงประสานจาก ผศ.ดร.เด่นอยู่ประเสริฐ เพื่อเพิ่มรายละเอียดให้มีความชัดเจนมากขึ้น

2. วิเคราะห์และเปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ บทเพลงเคาท์ดาวน์ ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก จากผลงานอัลบั้มนี้ นู่น ทุ ซูน (Noon Too Soon) และ ทรีโอไน้ง (Trioiing) โดยผู้เขียนจะทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบวิธีการอิมโพรไวส์ของนักกีตาร์ทั้งสอง เฉพาะประเด็นสำคัญ ได้แก่ เซต เสียงประสานและเทคนิค

5. ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในตอนที่นำมาวิเคราะห์ได้มาจากข้อมูลดังต่อไปนี้
 - 1.1. อัลบั้ม นู่น ทุ ซูน ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธถอดโน้ตจากเว็บไซต์ www.brucesaunders.com โดย บลูซ ซาunders (Bruce Saunder)
 - 1.2. อัลบั้ม ทรีโอไน้ง ของโจนาธาน ไครสเบิร์กถอดโน้ตจากเว็บไซต์ www.brucesaunders.com โดย บลูซ ซาunders
2. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลศัพท์ทางดนตรีจากหนังสือพจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์เขียนโดย ณัฏฐา พันธุ์เจริญ

6. ขั้นตอนการศึกษา/อุปกรณ์การวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก ในบทเพลงเคาท์ดาวน์ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มาดังต่อไปนี้ ได้แก่ หนังสือบทความทางวิชาการ สื่อวีดิโอการสอน สื่อประกอบการสอน และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลดังกล่าว และนำเสนองานวิจัยในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น กรอบแนวคิดการวิจัย และการนำเสนอผลการวิจัย โดยขั้นตอนดังกล่าวมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทสัมภาษณ์ตีพิมพ์ในนิตยสาร และโน้ตเพลง
2. เว็บไซต์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเพลงเคาท์ดาวน์ รวมถึงบทเพลงอื่นๆ ที่ถูกกล่าวถึงในงานวิจัยชิ้นนี้โดยแบ่งออกเป็น
 - 2.1 ด้านข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสืบค้นจากเว็บไซต์โปรควอส (Proquest)

- 2.2 ข้อมูลบทความ และบทสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้อง สืบค้นจากเว็บไซต์นิตยสาร ดาร์วิน-พีท และเว็บไซต์ วารสารดนตรีรังสิต
- 2.3 ข้อมูลจากแผ่นซีดี (CD Audio) แผ่นดีวีดี (DVD)
- 2.4 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ จากนั้นจึงนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์

การตรวจสอบข้อมูล

ด้านการถอดโน้ตในการอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์กนี้ถูกถอดโดย บรูซ ซานเดอร์ จากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบโน้ตจากสื่อบันทึกเสียงประกอบ และขอคำแนะนำจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ เด่น อยู่ประเสริฐเพื่อให้ข้อมูลนั้นมีความชัดเจนที่สุด

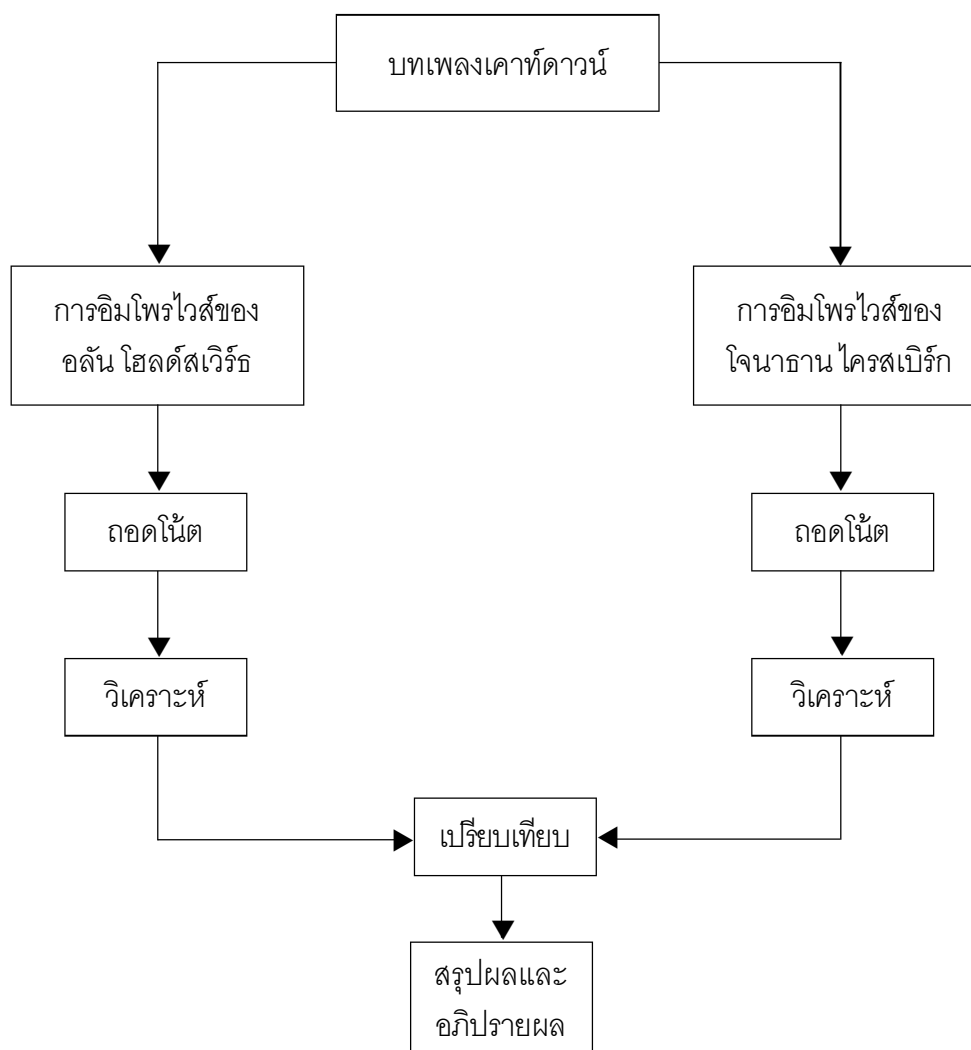
การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารอื่นๆ อิทธิพลของการสร้างสรรค์บทเพลง เคาร์ทดาร์วิน และบทวิเคราะห์ในบทที่ 2 ได้นำแนวความคิดการวิเคราะห์ของเด่น อยู่ประเสริฐ และเบิร์ก ไกลอน มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งได้เพิ่มเติมรายละเอียดจากผู้ทรงคุณวุฒิท่านอื่นประกอบ จากนั้นจึงนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ ประเด็นสำคัญในการสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยได้แบ่งเป็นหัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

1. ระบบโครทอนเซนจ์
 - 1.1 ลักษณะการย้ายบันไดเสียงโดยมีระยะห่างของช่วงเสียง 3 เซมิโตน
 - 1.2 ลักษณะการย้ายบันไดเสียงโดยมีระยะห่างของช่วงเสียง 4 เซมิโตน
2. อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์บทเพลงเคาร์ทดาร์วิน
 - 2.1 วิเคราะห์บทเพลงเคาร์ทดาร์วินโดยเดวิด แคมชี
3. แนวความคิดการอิมโพรไวส์
 - 3.1 การอิมโพรไวส์ของจอห์น โครทอน
 - 3.2 กลุ่มโน้ตเซต 3 ตัว
 - 3.3 รูปแบบการบรรเลงกีตาร์
 - 3.4 เสียงคู่สี่
 - 3.5 คอร์ดทบขยาย
4. การอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก
 - 4.1 การอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ
 - 4.2 การอิมโพรไวส์ของโจนาธาน ไครสเบิร์ก

กรอบขั้นตอนสำหรับการดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก ในบทเพลงเคาท์ดาวน์ ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

7. สรุปผลการวิจัย

บทวิเคราะห์การอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก ทำให้ทราบถึงวิธีการแนวคิดต่างๆ ในการอิมโพรไวส์ของนักกีตาร์ทั้ง 2 นี้ในบางกรณีรูปแบบการบรรเลงกีตาร์และเอกลักษณ์เฉพาะตัวของทั้ง 2 อาจมีจุดเหมือน และจุดที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้ข้อมูลในการนำเสนอ ครั้งนี้ออกมาชัดเจนที่สุด ผู้วิจัยจึงได้แบ่งประเด็นหลักๆ ได้แก่ กลุ่มเซต 3 ตัว และอื่นๆ

ตารางเปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก ในบทเพลงเคาท์ดาวว์

ประเด็นหลัก	รายละเอียด	โฮลด์สเวิร์ธ	ไครสเบิร์ก
เซต	(013)	*	
	(024)	*	*
	(037)		*
	(036)		*
อื่น ๆ	เสียงประสานคู่ 4 เรียงซ้อน		*
	คอร์ดทบขยาย		*
	เทคนิคสะเลอ		*
	เทคนิคดีดสลับ	*	
	บรรเลงโน้ต-คอร์ด-โน้ต		*
	สำเนียงบีบอบ		*
	เสียงธรรมชาติ		*
	เสียงแตก	*	

อภิปรายผลการวิจัย

ตารางการเปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และโจนาธาน ไครสเบิร์ก ในบทเพลงเคาท์ดาวว์ นั้น ทำให้เห็นถึงความชัดเจนในประเด็นต่างๆ ซึ่งบางประเด็นมีรายละเอียดเหมือนกัน บางประเด็นมีผลการเปรียบเทียบมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้เนื้อหา มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และทำให้ทราบถึงองค์ประกอบบางประการที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันหรือเหมือนกัน โดยผู้วิจัยแบ่งรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเซต 3 ตัว
2. เสียงประสาน
3. เทคนิค และลักษณะเสียงกีตาร์

กลุ่มเซต 3 ตัว

ในการอิมโพรไวส์ของโฮลด์สเวิร์ทพบเห็นเซตที่ประกอบด้วยกลุ่มโน้ต 3 ตัวได้แก่ (013) (024) และ (025) เป็นส่วนมาก ลักษณะของกลุ่มโน้ต 3 ตัวทั้ง 3 รูปแบบนี้ทำให้การเคลื่อนที่ของทำนองคล้ายคลึงกับการบรรเลงบันไดเสียงไมเนอร์ และเมเจอร์ เช่น เซต (013) (024) และ (025) ผลลัพธ์ของเสียงที่ได้คือ

1. (013) คล้ายคลึงกับ โน้ต 3 ลำดับแรกของบันไดเสียงไมเนอร์ (1-2-b3)
2. (024) คล้ายคลึงกับ โน้ต 3 ลำดับแรกของบันไดเสียงเมเจอร์ (1-2-3)
3. (025) คล้ายคลึงกับ โน้ตลำดับที่ 1 2 และ 4 ของบันไดเสียงเมเจอร์ (1-2-4)

ส่วนการอิมโพรไวส์ของโครสเบิร์กมักจะให้ความสำคัญเซตที่ประกอบด้วยกลุ่มโน้ต 3 ตัวได้แก่ (024) (036) และ (037) บ่อยครั้ง ซึ่งเซต (024) มีความคล้ายคลึงกับการอิมโพรไวส์ของโฮลด์สเวิร์ทก็คือ โน้ต 3 ลำดับแรกของบันไดเสียงเมเจอร์ อย่างไรก็ตาม การอิมโพรไวส์ของโครสเบิร์กยังคงสร้างความแตกต่างจากโฮลด์สเวิร์ทอย่างเด่นชัดก็คือ เซต (036) และ (037) มีส่วนทำให้การเคลื่อนที่ของทำนองส่วนใหญ่มีลักษณะเป็น ทริยแอด

1. (036) คล้ายคลึงกับโน้ตในคอร์ดดิมินิซท์ทริยแอด
2. (037) คล้ายคลึงกับโน้ตในคอร์ดเมเจอร์ทริยแอด และไมเนอร์ทริยแอด

ตัวอย่างที่ 1 การอิมโพรไวส์ของจอห์น โคลเทรนนับบทเพลงใจแอนด์สตีป

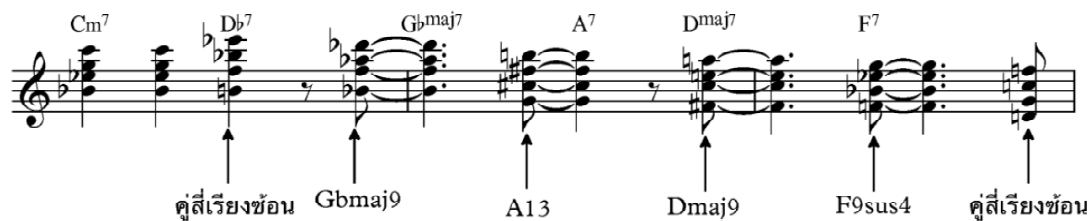

จากตัวอย่างที่ 1 อาจสรุปได้ว่าในการอิมโพรไวส์ของนักกีตาร์ทั้ง 2 นี้ได้รับอิทธิพลจากโครเทรนนซึ่งเป็นผู้ประพันธ์เพลงนี้ขึ้น แสดงให้เห็นว่านักกีตาร์ทั้งสองนี้ชื่นชอบแนวความคิดการอิมโพรไวส์ของโครเทรนนเอาไว้ในบทเพลงเคาท์ดาวน์ สังเกตได้จากเซต (013) (024) และ (037) เป็นต้น

เสียงประสาน

ด้านการอิมโพรไวส์ด้วยเสียงประสานนั้น ในการบรรเลงของโครสเบิร์กมักใช้คอร์ดที่มี 3-4 ตัวในการอิมโพรไวส์ได้แก่ เสียงประสานคู่สี่เรียงซ้อน คอร์ดทบขยาย ในการเล่นคอร์ดทบขยายของ โครสเบิร์กนั้นอาจมีการตัดโน้ตในคอร์ดบางตัวออก ซึ่งโน้ตของคอร์ดทบขยายบางตัวจะประกอบด้วยสี่โน้ตเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการวางนิ้วบนคอกีตาร์ที่สามารถจับโน้ตได้เพียง 4 ตัวเท่านั้น

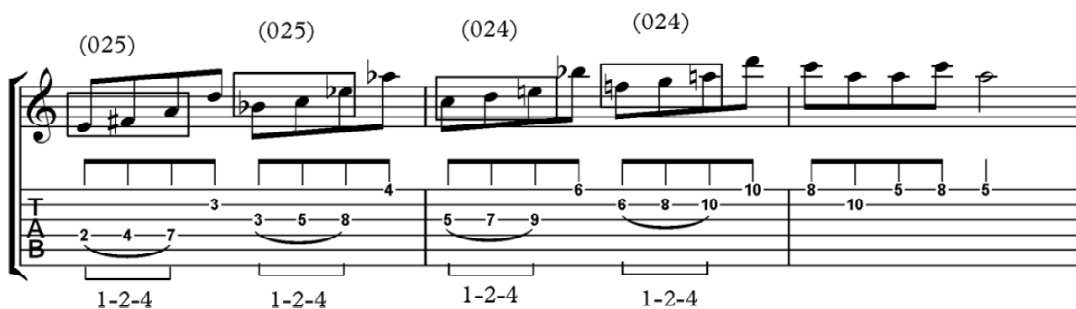
ตัวอย่างที่ 2 การอิมโพรไวส์ของโครสเบิร์กโดยใช้คอร์ดทบขยาย และเสียงประสานคู่ 4 เรียงซ้อน

เทคนิค และลักษณะเสียงกีตาร์

ด้านเทคนิคพบว่าลัน โอลด์ส์เวิร์ธ และโจนาธาน โครสเบิร์กต่างมีเทคนิค และรูปแบบการบรรเลงกีตาร์เฉพาะตัว ในส่วนของโอลด์ส์เวิร์ธมักพบเห็นเทคนิคละเอียดผสมผสานกับเสียงแตก ที่นิยมในดนตรีร็อก ในส่วนของโครสเบิร์กมักพบเห็นเทคนิคการดีดสลับ และเทคนิคการบรรเลงแบบโน้ต-คอร์ด-โน้ต ผสมผสานกับเสียงธรรมชาติ

ตัวอย่างที่ 3 การอิมโพรไวส์โดยใช้เทคนิคสเลอร์ของโอลด์ส์เวิร์ธ

โน้ต-คอร์ด-โน้ต

โน้ต-คอร์ด-โน้ต

โน้ต-คอร์ด-โน้ต

โน้ต-คอร์ด-โน้ต

Dm7 Eb7 Abmaj7 B7 Emaj7 G7 Cmaj7

G(sus4)

คําสั่งเรียงซ้อน คําสั่งเรียงซ้อน

จากการวิจัยเรื่อง "วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของอดัน โฮลต์สเวิร์ท และโจนาธาน ไครสเบิร์กในบทเพลงเคาท์ดาวน์ ทำให้ทราบถึงแนวคิดวิธีการอิมโพรไวส์ของนักกีตาร์ทั้ง 2 นี้ ซึ่งนักกีตาร์ทั้ง 2 ต่างมีทักษะที่น่าสนใจ เช่น กลุ่มโน้ต 3 ตัว เสียงประสาน และเทคนิค รวมไปถึงเป็นแนวทางในการอิมโพรไวส์ในระบบโคลทเรนเซนจ์ ที่เป็นองค์ประกอบในบทเพลงเคาท์ดาวน์ได้ นอกจากนี้ยังได้ข้อมูลรูปแบบการบรรเลงในลักษณะทริโอ และควอร์เท็ต เพื่อเป็นประโยชน์ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการรวมวง เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ทฤษฎีเซตนั้นมักใช้ในการวิเคราะห์บทเพลงต่างๆ ในดนตรีคลาสสิก อันเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะดนตรีระบับไร้กฎแจเสียง ซึ่งทฤษฎีเซตนี้ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ การอิมโพรไวส์ของนักดนตรีแจ๊สท่านอื่นๆ นอกเหนือจากอลัน โฮลด์สเวิร์ธ และ จินาธาน ไครสเบิร์ก ได้เช่นกัน

บรรณานุกรม

- เจตนิพัทธ์ สังขวิจิตร. "วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของแพท เมทีนี และไมค์ สเทิร์น ในบทเพลง
ไจแอนท์สเต็ปส์ ของจอห์น โคลเทรน." วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี วิทยาลัยดนตรี,
มหาวิทยาลัยรังสิต, 2555.
- ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร. *การประพันธ์เพลงร่วมสมัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2552.
- เด่น อยู่ประเสริฐ. "การอิมโพรไวส์ของจอห์น โคลเทรน ในเพลง Giant Steps." *วารสารดนตรีรังสิต* 1, 7
(กรกฎาคม 2549): 49-54.
- อนันต์ ลือประดิษฐ์. *อิสรภาพทางดนตรีของมนุษยชาติ*. กรุงเทพฯ: เนชั่น มัลติมีเดีย, 2545.
- Cotrane, John. "Giant Steps." New York: Allantic Records 1311-2, 1959 (SoundRecording).
- Holdsworth, Allan. *Just for the Curious*. Miami: Warner Bros pubns, 1994.
- . "Noon to Soon." San Diego: Polydor Record, 1996 (SoundRecording).
- Kreisberg, Jonathan. "Trioing." New York: New for Now Music, 2002 (SoundRecording).
- Ligon, Bert. *Comprehensive Technique for Jazz Musicians*. Milwaukee, WI: Hal Leonard, 1999.
- . *Jazz Theory Resources Tonal Harmonic Melodic and Rhythmic Organization of Jazz
Volume 1*. Milwaukee, WI: Houston Pub, 2001.
- Schille, Bjorn. "Allan Holdsworth Reshaping Harmony." Master Thesis in Musicology, Institute of
Musicology, University of Oslo, 2011.